

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Ďáskové a Mgr. Petra Sedláka, v právní věci žalobce **SLOVLIKER ČR, s.r.o.**, se sídlem Hudcova 78b, Brno, zastoupeného JUDr. Jiřím Jestřábem, advokátem, se sídlem Hlinky 142a, Brno, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 7, Praha 4, o žalobách proti rozhodnutím Celního ředitelství Olomouc ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5709-2/2012-130100-21, ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5711-2/2012-130100-21, ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5710-2/2012-130100-21, ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5713-2/2012-130100-21, a ze dne 19. 10. 2012, č. j. 5708-2/2012-130100-21,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5709-2/2012-130100-21, rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5711-2/2012-130100-21, rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5710-2/2012-130100-21, rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 22. 10. 2012, č. j. 5713-2/2012-130100-21, a rozhodnutí Celního ředitelství Olomouc ze dne 19. 10. 2012, č. j. 5708-2/2012-130100-21, **se zrušují** a věci **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 48.154 Kč k rukám JUDr. Jiřího Jestřába, advokáta se sídlem Brno, Hlinky 142a, do 30 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

I. Předmět řízení

[1] Ve shora uvedené věci soud společně projednal a rozhodl věci téhož žalobce vedené pod spisovými značkami 31Af 168/2012 až 31Af 172/2012.

[2] Ve věci vedené pod sp.zn. 31Af 168/2012 bylo předmětem přezkumu rozhodnutí žalovaného č. j. 5709-2/2012-130100-21 ze dne 22.10.2012, kterým byl přezkoumán exekuční příkaz Celního úřadu Uherské Hradiště č. j. 9653/2012-136400-021 ze dne 23.8.2012, kterým bylo rozhodnuto o daňové exekuci přikázáním pohledávky žalobce.

[3] Ve věci vedené pod sp.zn. 31Af 169/2012 bylo předmětem přezkumu rozhodnutí žalovaného č. j. 5711-2/2012-130100-21 ze dne 22.10.2012, kterým byl přezkoumán exekuční příkaz Celního úřadu Uherské Hradiště č. j. 9652/2012-136400-21 ze dne 23.8.2012, kterým bylo rozhodnuto o daňové exekuci přikázáním pohledávky žalobce.

[4] Ve věci vedené pod sp.zn. 31Af 170/2012 bylo předmětem přezkumu rozhodnutí žalovaného č. j. 5710-2/2012-130100-21 ze dne 22.10.2012, kterým byl přezkoumán exekuční příkaz Celního úřadu Uherské Hradiště č. j. 9655/2012-136400-21 ze dne 28.8.2012, kterým bylo rozhodnuto o daňové exekuci prodejem nemovitostí žalobce.

[5] Ve věci vedené pod sp.zn. 31Af 171/2012 - 5713-2/2012-130100-21 ze dne 22.10.2012, kterým byl přezkoumán exekuční příkaz Celního úřadu Uherské Hradiště č. j. 9654/2012-136400-21 ze dne 23.8.2012, kterým bylo rozhodnuto o daňové exekuci přikázáním pohledávky žalobce.

[6] Ve věci vedené pod sp.zn. 31Af 172/2012 - 5708-2/2012-130100-21 ze dne 19.10.2012, kterým byl přezkoumán exekuční příkaz Celního úřadu Uherské Hradiště č. j. 9639/2012-136400-21 ze dne 23.8.2012, kterým bylo rozhodnuto o daňové exekuci přikázáním pohledávky žalobce.

II. Obsah žaloby

[7] V rámci jednotlivých žalob žalobce nejprve shodně shrnul, kdo je účastníkem řízení, dále dovozoval přípustnost žaloby, následně podrobně chronologicky shrnul řízení předcházející podání žaloby a zrekapituloval celkovou situaci žalobce a úkony, které ve vztahu k žalobci učinily orgány celní správy. Poté v bodu IV žaloby uvedl žalobce žalobní body, když v první řadě napadl samotný exekuční titul, neboť správce daně pochybil, pokud jako exekuční titul uvedl daňová přiznání podaná správci daně, když exekuční tituly jsou taxativně uvedeny v ustanovení § 176 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále jen „daňový řád“). Daňové přiznání takovým titulem není a správce daně tak nemohl na jeho základě nařídit exekuci, neboť základním věcným předpokladem nařízení exekuce je existence exekučního titulu. Žalovaný sice změnil exekuční příkazy tak, že jako exekuční tituly uvedl platební výměry, nicméně tato náprava již nemohla odčinit skutečnost, že žalobce

byl nezákonně omezen na svých vlastnických právech. Dále žalobce namítl, že správce daně v rámci exekuce nepostupoval v souladu s ustanovením § 5 odst. 3 daňového řádu a s ustanovením § 263 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, (dále jen „o.s.ř.“), neboť nevolil jen nejméně zatěžující prostředky k vymození své pohledávky, které by jistě zajistily jeho uspokojení. Dle žalobce došlo k zjevnému nepoměru mezi uplatňovanými způsoby exekuce a vymáhanou částkou. Následně žalobce namítl i nesprávnou výši vymáhané pohledávky. Závěrem žalobce navrhl vyčkat ve věci rozhodnutí ve věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp.zn. 31Af 125/2012.

III. Vyjádření žalovaného

[8] Žalovaný ve vyjádření k jednotlivým žalobám a žalobním námitkám shodně uvedl, že v dotčených zdaňovacích obdobích byla žalobci vyměřena daň konkludentně podle ustanovení § 139 daňového řádu a neodchylovala se od daně tvrzené žalobcem. Správce daně neměl povinnost sdělovat výsledek vyměření. Exekuční příkazy se od platebních výměrů odlišovaly jen uvedením chybného čísla jednacího, daň i její splatnost byla žalobci známa. I když daňové přiznání obsahovalo stejné údaje jako platební výměr, nemohlo být exekučním titulem, a proto žalovaný exekuční příkazy změnil. Podle žalovaného lze postupovat v odvolacím řízení některým ze způsobů uvedených v ustanovení § 116 odst. 1 daňového řádu a nutnost postupovat pouze jedním způsobem by znamenalo popření institutu odvolacího řízení. Dále uvedl, že při volbě způsobu provedení exekuce je třeba posoudit předpokládaný výtěžek. Odkaz žalobce na ustanovení § 263 o.s.ř. není důvodný, neboť jednotlivé způsoby exekuce samy o sobě nejsou dostačující. Předpokládaný výtěžek z prodeje movitých věcí by pokryl pouze část vymáhané částky, zůstatky na bankovních účtech jsou vzhledem k výši vymáhané pohledávky nepatrné a nemovitosti žalobce jsou zatíženy zástavními právy. Námitku ve vztahu k vymáhané pohledávce učinil žalobce až v žalobě a není z ní vůbec patrné, proč a jak dospěl k názoru o nesprávné výši pohledávky.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[9] Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadená rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první, s.ř.s.), jakož i řízení předcházející jejich vydání. Dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná**, že napadená rozhodnutí žalovaného **nebyla vydána** v souladu se zákonem. O žalobě soud rozhodl poté, co ve věci nařídil jednání.

[10] V souzených věcech je třeba předem zdůraznit, že se jedná o přezkum exekučních příkazů. Jakkoliv jsou exekuční příkazy vydány na základě daňového řádu, platí pro daňovou exekuci obdobná pravidla jako pro exekuci civilní, resp. soukromoprávní, vedenou podle o.s.ř., event. exekučního řádu. Pro fázi nařízení exekuce tomu odpovídá názor projevený v komentáři k ustanovení § 178 daňového řádu – „*Exekuční řízení nespočívá bezprostředně na hmotném právu, nýbrž na veřejné listině, z níž jednoznačně vyplývá dlužníková povinnost plnit, tj. na exekučním titulu. Exekuční orgán je exekučním titulem vázán a zásadně (tedy s určitými výjimkami) se nesmí zabývat jeho správností nebo tím, zda v řízení jeho vydání předcházejícímu nedošlo k vadám, jež mohly mít vliv na jeho správnost. Exekuční titul je základním věcným předpokladem exekuce. Správce daně vystupující v roli exekučního orgánu*

proto musí vždy v první řadě zkoumat, zda je exekuce podložena exekučním titulem. To zahrnuje i zkoumání otázky, zda exekuční titul není nicotný např. proto, že jej vydal orgán, který k tomu neměl pravomoc, neboť v takovém případě by exekuční titul vlastně ani neexistoval.“ (Josef Baxa, Ondřej Dráb, Lenka Kaniová, Petr Lavický, Alena Schillerová, Karel Šimek, Marie Žiškova: *Daňový řád Komentář*, Wolters-Kluwer ČR, Praha, 2009). Uvedená zásada, dle které se nesmí při nařízení exekuce příslušný orgán zabývat věcnou správností exekučního titulu, případně vadami, které by předcházely jeho vydání, je součástí konstantní judikatury Nejvyššího soudu ČR i Ústavního soudu ČR v případě civilních exekucí (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 10. 2002, sp.zn. 20 Cdo 554/2002, ev. ze dne 20. 12. 2011, sp.zn. 20 Cdo 2214/2009, příp. ze dne 19. 9. 2008, sp.zn. 20 Cdo 3014/2008, či rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 19. 3. 2012, sp.zn. IV. ÚS 3006/11, nebo rozhodnutí téhož soudu ze dne 21. 5. 2012, sp.zn. I. ÚS 1129/12).

[11] Proti nařízení exekuce může žalobce brojít ve vztahu k exekučnímu titulu toliko námitkami, které se týkají splnění věcných předpokladů nařízení exekuce. Mezi ně lze řadit existenci exekučního titulu, jeho vykonatelnost, zachování prekluzivní lhůty pro vymáhání daně, postižitelnost předmětu exekuce a dodržení pravidel k ochraně dlužníka. Exekuční řízení tedy není pokračováním řízení „nalézacího“, vyměřovacího. Slouží toliko k nucené realizaci pohledávek, o kterých bylo již rozhodnuto. Z tohoto důvodu jsou přísně omezeny možnosti obrany povinného proti nařízené exekuci. Zároveň z důvodu, aby dlužník (povinný) nemohl omezit možnosti nuceného výkonu povinnosti, je s oznámením exekuce povinnému spojeno zásadní omezení jeho práv, a to bez ohledu na právní moc exekučních příkazů, které mu byly doručeny (oznámeny). Stejně tak instituce, kterým jsou ukládány exekučními příkazy povinnosti, jsou vázány i prostými nepravomocnými rozhodnutími.

[12] S prostým doručením exekučního příkazu, nikoliv až s jeho právní mocí, jsou spojena zásadní omezení dispozice povinného s jeho majetkem. Například podle ustanovení § 190 odst. 2 daňového řádu je poskytovatel platebních služeb povinen od okamžiku, kdy mu byl doručen exekuční příkaz, po dobu trvání daňové exekuce nevyplácet peněžní prostředky z účtu dlužníka, ze kterého je přikázána pohledávka, neprovádět na ně započtení a ani jinak s nimi nenakládat, a to až do výše částky uvedené v exekučním příkazu; to se týká i peněžních prostředků, které dojdou na tento účet do 6 měsíců ode dne vyrozumění o právní moci exekučního příkazu. Případně podle ustanovení § 204 (movité) věci, které mají být prodány, určí daňový exekutor v soupisu věcí (odst. 1). Se sepsanými věcmi nesmí dlužník nakládat. Právní úkon, kterým dlužník porušil tuto povinnost, je neplatný (odst. 2). Při zahájení soupisu věcí oznámí daňový exekutor účel svého příchodu, vyzve dlužníka k uhrazení vymáhaného nedoplatku a doručí dlužníkovi exekuční příkaz na prodej movitých věcí; není-li dlužník přítomen, doručí se mu exekuční příkaz až s protokolem o soupisu věcí (odst. 3). Eventuálně podle ustanovení § 219 odst. 1 daňového řádu nesmí dlužník od okamžiku, kdy mu byl oznámen exekuční příkaz, nemovitost převést na jinou osobu nebo ji zatížit. Právní úkon, kterým dlužník porušil tuto povinnost, je neplatný.

[13] S ohledem jednak na omezenou možnost obrany povinného a jednak na zásah do vlastnických práv povinného již od okamžiku prostého doručení exekučních příkazů je třeba zásadně trvat na tom, aby již při nařízení exekuce byly splněny všechny podmínky pro nařízení exekuce, neboť v případě, že by exekuce byla nařízena, byť nepravomocně, na

základě nezákonného postupu správce daně, došlo by k nezákonnému zásahu do majetkových práv povinného. Je nerozhodné, zda tímto zásahem by došlo k „pouhému“ omezení nakládání s majetkem, nebo přímo ke snížení majetku povinného, neboť i omezení nakládání s majetkem může představovat pro povinného zásadní zásah do jeho práv, v jehož přímém důsledku může dojít ke snížení majetku povinného.

[14] Jak již soud uvedl výše, jedním z esenciálních předpokladů pro nařízení exekuce je existence exekučního titulu. Podle ustanovení § 176 odst. 1 je exekučním titulem a) výkaz nedoplatků sestavený z údajů evidence daní, b) vykonatelné rozhodnutí, kterým je stanoveno peněžité plnění, nebo c) vykonatelný zajišťovací příkaz. Pouze na základě těchto titulů lze nařídit daňovou exekuci. Vydaný exekuční příkaz musí obsahově korespondovat s exekučním titulem a krom toho z něj musí být zcela zřejmé, na základě kterého exekučního titulu byl exekuční příkaz vydán, neboť pouze tak je zajištěna možnost alespoň minimální obrany povinného.

[15] V souzené věci není mezi účastníky sporu, že exekuční příkazy správce daně, tedy prvostupňová rozhodnutí, nebyla vydána na základě žádného z uvedených exekučních titulů. Exekuční příkazy odkazují jako na titul na podaná daňová přiznání žalobce, která ale nejsou exekučním titulem ani v případě, že následně vyměřená daň se od nich neodchyluje. Naopak, i v případě shodného vyměření je povinen správce daně vydat platební výměr (srov. ustanovení § 140 daňového řádu). Exekučním titulem je v takovém případě právě platební výměr bez ohledu na to, že se daňovému subjektu nedoručuje. Sporné mezi účastníky je, zda mohla být tato vada, tedy vydání exekučního příkazu na základě jiné listiny než exekučního titulu, zhojena v odvolacím řízení. Soud na základě shora nastíněných obecných úvah dospěl k závěru, že nikoliv.

[16] Odkaz žalobce na ustanovení § 116 odst. 1 daňového řádu nepovažuje soud za relevantní. Podle citovaného ustanovení odvolací orgán a) napadené rozhodnutí změní, b) napadené rozhodnutí zruší a zastaví řízení, nebo c) odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. V případě vyměření daně se přiklonila konstantní judikatura k závěru, že v odvolacím řízení jsou odstranitelné jakékoliv vady prvostupňového řízení. Soud má ale za to, že tyto závěry nelze vztáhnout na exekuční řízení. Zásadní rozdíl je v otázce, zda zrušením exekučního příkazu zaniká možnost správce daně znovu tento exekuční příkaz vydat. Oproti vyměřovacímu řízení je ve fázi daňové exekuce ten rozdíl, že v případě neúspěšné exekuce, může být tentýž způsob exekuce použit opakovaně. Není podstatné, proč nebyla exekuce úspěšná, tedy není podstatné, zda nemohla být realizována pro nedostatek majetku, nebo zda byla zastavena např. z důvodu rozhodnutí o posečkání úhrady daně, nebo z důvodu obtížnosti vymáhání. Tím méně nemůže být, co do založení překážky věci rozhodnuté, ani relevantní zrušení exekučního příkazu pro jeho nezákonnost z důvodu nařízení exekuce na základě neexistující (nesprávného) titulu, neboť ve vztahu ke správnému exekučnímu titulu nebylo rozhodováno. Je tedy nedůvodné akceptovat zásadní omezení vlastnických práv žalobce na základě toho, že by nebylo možné napravit vady v novém řízení.

[17] Následně soud musel přistoupit k poměrování zásahu do práv daňového subjektu (omezení vlastnického práva) a státu (právo na řádné odvedení daňové povinnosti následně limitované odblokováním majetku povinného). Při tomto poměření se přiklonil soud na stranu

daňového subjektu, tedy žalobce. Vlastnické právo daňového subjektu, garantované čl. 11 Listiny základní práv a svobod, je jedním ze základních práv subjektů a toto právo lze omezit jen na základě zákona. Podmínkou omezení vlastnického práva v rámci exekuce je existence exekučního titulu a omezení vlastnického práva pouze na základě konkrétního a zcela jasně určeného titulu. V souzené věci bylo vlastnické právo žalobce omezeno na základě jiného důvodu než exekučního titulu a k omezení vlastnického práva žalobce došlo od samého počátku protizákonně. Změna exekučních příkazů nemůže zpětně toto omezení napravit, neboť k zásahu do vlastnického práva žalobce již došlo. Právo jednotlivce na respektování jeho vlastnického práva převažuje nad právem státu na nucený výběr uložené daňové povinnosti a ani skutečnost, že se o probíhající exekuci žalobce dozvěděl a že bude moci s odblokovaným majetkem nakládat, nemůže zakrýt pochybení správce daně při nařízení exekuce. Vždy je třeba mít na zřeteli, že stát může při vynucování povinností postupovat ve vztahu k daňovým subjektům pouze takovým způsobem, který mu zákon umožňuje.

[18] Mimo uvedeného, soud v rámci přezkumu této námitky dospěl k závěru, že žalobci byla znemožněna jakákoli procesní obrana, což konečně plyne i ze správních spisů. Ke změně exekučního titulu ve fázi odvolacího řízení nemohlo dojít bez provedení dokazování, neboť pouze na základě dokazování mohl dospět žalovaný k závěru, že exekuční příkazy byly vydány na základě listin, které nejsou titulem. Navíc žalovaný bez pochyby dospěl k odlišnému právnímu názoru od správce daně, když za exekuční titul (a správně) považoval platební výměry a nikoliv daňová přiznání žalobce. Žalovaný tedy zasáhl i do procesních práv žalobce, když nepostupoval podle ustanovení § 115 odst. 2 daňového řádu a neumožnil žalobci reagovat na zjištění žalovaného. Zvoleným postupem tedy žalovaný zásadně zasáhl nejenom do vlastnických práv žalobce, ale i do jeho práv bránit se proti nařízené exekuci i tím minimem prostředků, které mu zákon garantuje, neboť změnou exekučního titulu v odvolacím řízení znemožnil žalovaný uplatňovat žalobci námitky proti exekučnímu titulu v rámci řádného opravného prostředku. Není vůbec podstatné, zda by mohl žalobce nějaké námitky uplatnit nebo nikoliv, a není ani na soudu dovozovat, zda existovaly způsobilé námitky. Zásadní je, že žalobci byla znemožněna jakákoliv obrana v rámci daňového řízení.

[19] Soud proto námitku nařízení exekuce na základě nezpůsobilého titulu shledal jako důvodnou, neboť byla žalobci uložena povinnost plnit (a došlo k odpovídajícímu omezení vlastnického práva žalobce) na základě listin, které správce daně neopravňovaly k vydání exekučního příkazu a v odvolacím řízení nebyly tyto exekuční příkazy zrušeny a ani nebylo umožněno žalobci jakkoliv reagovat na změnu exekučního titulu. Jinými slovy žalobci bylo nejprve v prvním stupni omezeno vlastnické právo na základě *de iure* neexistující povinnosti a následně ve druhém stupni mu bylo uloženo podrobit se nucenému výkonu existující povinnosti bez možnosti jakékoliv procesní obrany. Takový postup správce daně a žalovaného nemůže soud akceptovat.

[20] Jinou otázkou je, zda byla řádně respektována pravidla k ochraně dlužníka upravená v ustanovení § 263 a § 264 o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 177 odst. 1 daňového řádu. V případě nerespektování ochrany dlužníka ve fázi nařízení daňové exekuce by bylo možno shledat nařízení daňové exekuce jako nezákonné. K problematice ustanovení § 263 a § 264 o.s.ř. považuje soud za vhodné citovat rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 8. 2004, č. j. 20 Cdo 1243/2004-62, ve kterém Nejvyšší soud uvedl: „*Není pochyb, že otázku, zda navržený*

způsob výkonu je způsobem vhodným (viz § 263 odst. 2, § 264 odst. 1, 2 o.s.ř.), při nařízení výkonu rozhodnutí soud posuzuje, pročej ji posuzuje i soud odvolací (srov. usnesení Krajského soudu v Praze z 31.3.1967, sp. zn. 7 Co 159/67, uveřejněné pod č. 41/1968 ve Sbírce rozhodnutí a sdělení soudů ČSSR). V soudní praxi je rovněž jednoty (viz kupř. stanovisko Nejvyššího soudu ČSR "Ze zhodnocení rozhodování soudů a státních notářství při výkonu rozhodnutí," ze dne 18.2.1981, Cpj 159/79, uveřejněné pod č. 21/1981 ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek), že případný nepoměr výše pohledávky a ceny nemovitostí, je-li navržen výkon rozhodnutí jejich prodejem, je podle ustanovení § 264 odst. 1 o.s.ř. pouze jedním (v zákoně výslovně uvedeným) kritériem vhodnosti navrženého způsobu výkonu; jeho zjištění samo o sobě postup podle tohoto ustanovení (zamítnutí návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí resp. nařízení výkonu jiným vhodným způsobem) neodůvodňuje, neboť soud musí současně uvážit, zda je vůbec možné nařídit výkon způsobem jiným, který nejen povede k naplnění účelu výkonu (uspokojení vymáhané pohledávky), nýbrž i v přiměřené době. Není-li k dispozici taková alternativa způsobu výkonu, je nutno mít za vhodný i ten způsob, kdy rozdíl mezi výší vymáhané pohledávky a cenou předmětu výkonu, z něž má být uspokojena, je zřetelný resp. značný. Při nařízení výkonu rozhodnutí však nelze na oprávněném požadovat, aby dokládal, že navržený způsob výkonu je způsobem vhodným; naopak je na povinném, aby tvrdil a prokazoval, že je způsobem nevhodným; jelikož při nařízení výkonu rozhodnutí není pro takovou obranu povinného prostor (srov. § 253 odst. 1 o.s.ř.), odsouvá se její - skutečné - prosazení ze stadia nařízení výkonu až do stadia jeho zastavení, jež podle § 269 odst. 1, § 268 odst. 1 písm. h/ o.s.ř. povinný otevře příslušným návrhem (viz kupříkladu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25.10.2002, sp. zn. 20 Cdo 339/2002). "Zřejmá nevhodnost" způsobu výkonu ve smyslu ustanovení § 264 odst. 1 o.s.ř. (o jiné případy takové nevhodnosti, předjímané ustanovením § 263 odst. 2, resp. § 264 odst. 2 o.s.ř. zde zjevně nejde), je tedy relevantní jen tehdy, jestliže již oprávněný sám (v návrhu na nařízení výkonu) zprostředkuje soudu - též - informaci o jiných možných (a efektivních) způsobech, případně je-li tato informace soudu dostupná z jeho úřední činnosti, nebo uplatní-li ji povinný, měl-li tu výjimečnou příležitost (srov. § 253 odst. 1, 2 o.s.ř.), předtím, než byl výkon rozhodnutí nařízen."

[21] V souzených věcech je ze samotných vyjádření žalobce zřejmé, že k zřejmé nevhodnosti (ustanovení § 264 o.s.ř.) při nařízení exekuce nedošlo. Vymáhaná částka ve výši více než třicet milionů Kč je částkou odůvodňující vydání více exekučních příkazů, zejména za situace, kdy sám celní úřad nemohl dopředu znát hodnotu nemovitostí žalobce a stav jeho bankovních účtů, když u nich bylo lze předpokládat nízký zůstatek v situaci, kdy žalobce dobrovolně nesplnil jemu uloženou povinnost. V případě nemovitostí bylo navíc od počátku zřejmé, že nemovitosti jsou zatíženy zástavním právem a výše zajištěné pohledávky nemohla být celnímu úřadu dopředu známa.

[22] Ve vztahu k ustanovení § 263 o.s.ř. lze odkázat na závěry Nejvyššího soudu obsažené v usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. dubna 1997, sp.zn. 2 Cdon 378/96, uveřejněné v časopise Soudní judikatura sešit pod číslem 38, ročník 1997. Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí uvedl: „Ustanovení § 263 o.s.ř. vychází ze zásady, že majetek povinného je možnost v exekuci nuceně postihnout (zásadně zpeněžit) v takovém rozsahu, jaký postačí k uspokojení pohledávky oprávněného. Oprávněný ovšem může navrhnout - a to jak současně, tak postupně podanými návrhy - k vydobytí své peněžité pohledávky exekuci zároveň více způsoby (případně stejným způsobem více návrhy). Jestliže je zjevné, že k uspokojení

vymáhané pohledávky stačí pouze některý z navrhovaných způsobů, soud nařídí exekuci jen na základě těch návrhů, které zřejmě postačí k uspokojení pohledávky oprávněného. Zákon tuto směrnicí, vyjádřenou v ustanovení § 263 odst. 2, výslovně uvažuje v souvislosti se situací, kdy je navrhována exekuce pro tutéž peněžitou pohledávku více způsoby zároveň; nemůže být ovšem pochyb o tom, že vyslovená zásada plně dopadá (tím spíše) také na případy, kdy v jednotlivých návrzích jde o týž způsob exekuce. Tak je tomu i v dané věci, neboť oprávněný vymáhá tutéž peněžitou pohledávku dvěma návrhy na prodej několika nemovitostí ve vlastnictví povinných. Závěr soudu o tom, zda některá z více navrhovaných exekucí zřejmě postačí k uspokojení pohledávky oprávněného, bude na místě zásadně tehdy, jestliže je odůvodněn předpoklad, že pohledávku oprávněného lze uspokojit v přiměřeném čase jen některou (některými) z navržených exekucí, takže by se nařízení exekuce všemi navrhovanými způsoby (na základě všech návrhů) zároveň nutnějevilo jako šikana povinného. U těch způsobů exekuce, kde výtěžek z prodeje podléhá rozvrhu pro více oprávněných, popřípadě věřitelů, kteří přihlásili své pohledávky, má své místo další posouzení, totiž, zda vzhledem k pravidlům rozvrhu lze očekávat, že pohledávka oprávněného bude vůbec z výtěžku konkrétní exekuce uspokojena. Soud přitom vychází se skutečností, které mu jsou známy v době rozhodování o návrhu na nařízení exekuce.“

[23] V souzených věcech se jedná v případě těch způsobů provedení exekuce, u nichž lze očekávat větší výtěžek, tedy prodej nemovitostí žalobce, o způsob, u kterého bude oprávněný uspokojován na základě rozvrhu výtěžku dražby. Nelze tedy předem odhadnout, jaký bude výtěžek dražby, zejména s ohledem na zástavní práva váznoucí na nemovitostech, neboť ani nelze dopředu znát okruh osob, které svá práva do případné dražby přihlásí. Při nařízení exekuce tedy nedošlo podle názoru soudu k překročení ochrany dlužníka. Postup celního úřadu ve vztahu k žalobci samotným nařízením exekuce nepovažuje soud za šikanózní, neboť samotné nařízení exekuce nebrání dlužníku v běžném užívání nemovitého majetku a naopak zajišťuje pořadí oprávněného v případné realizaci exekuce. Dlužníku zůstávají nadále zachovány možnosti brojit proti přiměřenosti exekuce návrhy na zastavení exekuce podle ustanovení § 181 odst. 2 písm. i), event. písm. j) daňového řádu, pokud bude v průběhu exekuce zcela zřejmé, že bylo nařízeno více daňových exekucí a k úhradě vymáhaného nedoplatku postačí pouze některá z nich, nebo že vedená exekuce ve vztahu k určité části majetku je zjevně nepřiměřená. Ochrana práv žalobce se tedy nevyčerpává ve fázi nařízení exekuce, kde by bylo možno shledat nařízení exekuce jako nezákonné pouze v případě, kdy bude již při nařízení exekuce na základě správci daně v okamžiku nařízení exekuce dostupných informací na jisto postaveno, že způsob provedení exekuce je zcela zřejmě nevhodný, nebo v případě, kdy by bylo od počátku opět na základě správci daně v okamžiku nařízení exekuce dostupných informací zřejmé, že k uspokojení bude stačit pouze jediný způsob provedení exekuce. Soud tedy tyto námitky žalobce neshledal jako důvodné.

[24] Obdobně nedůvodnou je v obecné rovině námitka, že povinnost byla uložena ve větším rozsahu, neboť žalobce část pohledávky uhradil před nařízením exekuce. Tato námitka není způsobitou odvolací námitkou, nýbrž je námitkou, na jejímž základě má dojít k zastavení exekuce podle ustanovení § 181 odst. 2 písm. e) daňového řádu.

V. Shrnutí a náklady řízení

[25] S ohledem na vyslovené závěry dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného jsou sice přezkoumatelná, nicméně s ohledem na to, že exekuční příkazy byly vydány na základě neexistujícího exekučního titulu, byly exekuce nařizeny v rozporu se zákonem. Způsob, jakým přistoupil žalovaný k nápravě této vady, neshledal soud jako dostatečný. Ze shora uvedených důvodů nezbylo soudu, než napadené rozhodnutí žalovaného zrušit, podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc mu vrátit k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem tohoto soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

[26] Dne 22.11.2013 podal žalobce návrh na přiznání odkladného účinku jednotlivým žalobám, nicméně s ohledem na to, že soud rozhodl ve věci samé dříve, než uplynula lhůta pro rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobám, nerozhodoval soud již o tomto návrhu, neboť rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku bylo s ohledem na rozhodnutí ve věci samé nadbytečné.

[27] Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V řízení úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů v celkové výši 48.154 Kč za použití ustanovení § 12 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., dle kterého při spojení dvou a více věcí, pro něž spojení ke společnému projednání není stanoveno jiným právním předpisem, se odměna určí součtem odměn za všechny spojené věci. Z celkové náhrady nákladů řízení činí odměna za právní zastoupení advokátem celkem částku 24.100 Kč, a to v každé ze spojených věcí za dva úkony právní služby (příprava a převzetí věci, podání žaloby) dle ustanovení § 11 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění do 31.12.2012, tj. 2.100 Kč za jeden úkon právní služby, celkem tedy za 10 úkonů právní služby a dále po spojení věcí ke společnému projednání přiznal soud žalobci náhradu nákladů za jeden úkon právní služby (účast u jednání) dle ustanovení § 11 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění do 31.12.2013, tj. 3.100 Kč. Dále je součástí náhrady nákladů řízení náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za jeden úkon právní služby dle ustanovení § 13 vyhl. č. 177/1996 Sb. za uvedených 11 úkonů právní služby, celkem tedy 3.300 Kč. Součástí přiznané náhrady nákladů řízení je náhrada za zaplacené soudní poplatky ve výši 15.000 Kč (5x3.000 Kč) a daň z přidané hodnoty ve výši 5.754 Kč.

[28] Oproti vyúčtování, které předložil žalobce, nepřiznal soud žalobci náhradu nákladů řízení za tvrzenou poradu s klientem, kterou žalobce nikterak nedoložil. Dále nepřiznal soud náhradu nákladů řízení za podaný návrh na odkladný účinek žalobě, neboť o tomto procesním návrhu žalobce nebylo vůbec jednáno a taktéž nepřiznal náhradu nákladů za podání žalobce nazvané „závěrečné shrnutí“, neboť v tomto případě se nejednalo o vyjádření žalobce na výzvu soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to

neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. prosince 2013

Za správnost vyhotovení:
Jaroslava Předešlá

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v.r.
předsedkyně senátu